

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування вищого навчального закладу)

економічний факультет

(назва інституту / факультету)

Кафедра обліку, аналізу і аудиту

(назва кафедри)

СИЛАБУС **навчальної дисципліни**

Управлінський облік

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

вибіркова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Інформаційні технології та моделювання в економіці»

(назва програми)

Спеціальність 051 «Економіка»

(вказати: код, назва)

Галузь знань 05 - Соціальні та поведінкові науки

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

економічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Розробник: Косташ Тетяна Вікторівна, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту,

к.е.н., доцент

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Профайл викладача

<http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-obliku-analizu-i-audytu/kolektyv-kafedry/kostash-tetyana-viktorivna>

(посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача (-ів))

Контактний тел. +38(0372)522691

E-mail: t.kostash @chu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=490>

Консультації

Онлайн-консультації:

Очні консультації: згідно графіку

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Дисципліна «Управлінський облік» спрямована на оволодіння методів раціональної організації та ведення управлінського обліку на підприємствах на підставі використання прогресивних підходів зарубіжних країн; набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні.

2. Мета навчальної дисципліни: формування системи наукових знань з організації і методики управлінського обліку, його вдосконалення з урахуванням передового зарубіжного та вітчизняного досвіду як основи прийняття ефективних управлінських рішень.

3. Пререквізити. Вивчення навчальної дисципліни «Управлінський облік» базується на засвоєнні знань з таких навчальних дисциплін: Мікроекономіка, Менеджмент, Економіка підприємства, Облік і аудит, Економічний аналіз.

Разом із цією дисципліною вивчаються дисципліни: «Стратегічний менеджмент», «Фінансовий менеджмент», «Моделі прийняття рішень в економіці», що підвищує ефективність засвоєння курсу.

4. Результати навчання:

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка (освітня програма: «Інформаційні технології та моделювання в економіці») вивчення дисципліни сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання:

Загальні та фахові компетентності:

ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4.Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

Очікувані програмні результати:

ПР1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

ПР2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

ПР7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

ПР8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

ПР9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПР12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни: Управлінський облік												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	5	X	4	120	2	15	15	-	-	90	-	Залік

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1.													
Організація управлінського обліку та системи обліку і калькулювання витрат													
Тема 1.1. Мета, зміст та організація управлінського обліку	5	1	-	-	-	4	5						
Тема 1.2. Склад витрат виробництва	6	1	1	-	-	4	6						
Тема 1.3. Класифікація і поведінка витрат	12	2	2	-	-	8	12						
Тема 1.4. Методи обліку і калькулювання витрат	11	1	2	-	-	8	11						
Тема 1.5. Система обліку і калькулювання за повними витратами	10	1	1	-	-	8	10						
Тема 1.6. Система обліку і калькулювання за змінними витратами	10	1	1	-	-	8	10						
Тема 1.7. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	10	1	1	-	-	8	10						
Разом за змістовим модулем 1	64	8	8	-	-	48	64						
Змістовий модуль 2.													
Специфічні методики управлінського обліку													
Тема 2.1. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	14	2	2	-	-	10	14						
Тема 2.2. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	14	2	2	-	-	10	14						
Тема 2.3. Бюджетування і контроль	15	2	3	-	-	10	15						
Тема 2.4. Облік і контроль за центрами відповідальності	9	1	-	-	-	8	9						
Тема 2.5. Взаємозв'язок управлінського і фінансового обліку	4	-	-	-	-	4	4						
Разом за змістовим модулем 2	56	7	7	-	-	42	56						
Усього годин	120	15	15	-	-	90	120						

6. Методи навчання, форми та методи оцінювання

Методи навчання:

МН1 – словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо).

МН2 – практичні методи (практичні або лабораторні роботи).

МН4 – наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо).

МН5 – робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами.

МН7 – самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни.

Форми та методи оцінювання:

МО1 – контрольні роботи (тематичні, модульні).

МО2 – тести, опитування, самостійні роботи за індивідуальними завданнями.

МО4 – аналітичні звіти, реферати, тези доповідей, статті.

МО5 – презентації результатів виконання завдань.

МО8 – підсумковий контроль – залік.

МО11 – інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Критеріями оцінювання є:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання основної та додаткової літератури; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової і вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання літературних джерел, законодавчих актів, прикладів та фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка на національній шкалі	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	незадовільно з можливістю повторного складання
	F (1-34)	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Контрольні заходи охоплюють поточний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять та самостійної роботи. Він має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю (за виступи на практичних заняттях та доповнення, тестові завдання, виконання ситуаційних завдань, підготовку рефератів, презентацій тощо).

Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1-й модуль – 30 балів, 2-й модуль – 30 балів.

Допуск до заліку здійснюється, якщо студент успішно пройшов 2 модульні контрольні та за підсумками рубіжного контролю набрав не менше 30 балів. Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну виводиться із суми балів поточного контролю за модулями (до 60 балів) та модуль-контролю (екзамену (заліку) – до 40 балів.

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру – 100, з яких 60 студент набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену (заліку)).

У випадку отримання менше 50 балів за результатами загального підсумкового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

Максимальна оцінка знань студента під час навчальних занять за кожну тему (опитування, тестування, розв'язання задач), виконанні завдань для самостійної роботи – 5 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)													Кількість балів (залік)	Сумарна кількість балів	
Змістовий модуль №1							Змістовий модуль №2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	МКР 1	T8	T9	T10	T11	T12	МКР 2	40	100
2	3	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5		

T1, T2 ... T13 – теми змістових модулів.

7. Рекомендована література - основна

1. Атамас П.Й. Управлінський облік: Навч. Посібник рек МОН України.-2-ге вид. –К.: Центр учбової літератури, 2009. – 440 с.
2. Верланов Ю. Ю. Управлінський облік: сучасна теорія і практика : [навчальний посібник] / Ю. Ю. Верланов, С. А. Бурлан, О. Ю. Верланов. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2015. – 340 с.
3. Войнаренко М. П. Управлінський облік [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М. П. Войнаренко, Л. П. Радецька, Л. В. Овод. - Хмельницький : ХНУ, 2013. – 363 с.
4. Голов С.Ф. Управлінський облік. Підручник рек. МОН України – 4-те вид. – К: Ліро. 2008. – 704 с.
5. Добровський В.М., Гнилицька Л.В., Коршикова Р.С. Управлінський облік. Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2005. – 278 с.
6. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999р. №966-XIV (зі змінами) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
7. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291 (зі змінами) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
8. Лабунська С. В. Управлінський облік : навчальний посібник / С. В. Лабунська, Л. В. Безкоровайна. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 352 с.
9. Нападовська Л. В. Управлінський облік [Текст]: підручник / Л.В. Нападовська; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - 2-е вид., доопрац. та допов. - К.: КНТЕУ, 2010. - 647 с.

10. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів від 07.02.2013 р. № 73 (зі змінами). [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
11. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ Міністерства фінансів № 290 від 29.11.1999 р. (зі змінами). [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>
13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів № 318 від 31.12.1999р. (зі змінами). [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>
14. Управлінський облік: навч. посіб. / О. М. Брадул, В. А. Шепелюк, Л. Я. Шевченко, П. Д. Камінський, та ін; ДНУЕТ. – Кривий Ріг : 2017. – 113 с.
15. Фаріон І. Д. Управлінський облік : підручник / І. Д. Фаріон, Т. М. Писаренко. - Київ : Центр учбової літератури, 2018. - 792 с.
16. Цал-Цалко Ю.С. Управлінський облік [Текст] : підруч. для студентів ВНЗ/ Ю. С. Цал-Цалко, Ю. Ю. Мороз, Н. І. Цегельник ; Житомир. нац. агрокол. ун-т, Житомир. обл. об-ня громад. орг. «Спілка економістів України». - Житомир : Рута, 2015. - 631 с.
17. Череп А. В. Управлінський облік [Текст] : [навч. посіб.] / А. В. Череп, Н. М. Шмиголь, О. М. Рибалко ; Держ. вищ. навч. закл. «Запорізь. нац. ун-т» М-ва освіти і науки України. - Запоріжжя : Запорізь. нац. ун-т, 2014. - 348 с.

Інформаційні ресурси

1. Все про бухгалтерський облік // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.vobu.com.ua/>
2. Податки та бухгалтерський облік // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://i.factor.ua>
3. Бухгалтер 911 // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com>
4. Головбух // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.golovbukh.ua/>
5. Дебет-Кредит // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dtk.com.ua/>
6. Облік і фінанси // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.afj.org.ua>
7. Вісник (Офіційне видання державної фіскальної служби України) // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/>